

ker som en selvfølge, at enhver frit kan hjemlåne så mange bøger, som vedkommende har brug for.

I dag er der ikke noget forbud mod fremlån, og medens en låner naturligvis er ansvarlig for bøger, som er lånt i hans navn, kan han frit overlade dem til andre, indtil lånetiden udløber. Det samme ville gælde indehaveren af et betalt årskort. Et eventuelt forbud mod fremlån vil ikke kunne håndhæves med den nuværende forretningsgang med hensyn til udlån.

Man er derfor af den opfattelse, at en ikke uvæsentlig del af lånere, der skulle betale afgift, ikke vil gøre dette af hensyn til dennes størrelse, men låne gennem uddannelsessøgende eller pensionister. Og der må forventes et stigende ønske fra publikums side om benyttelse af bøgerne på stedet, hvilket ønske ikke på tilfredsstillende vis kan imødekommes på mange biblioteker, hvor lokalerne ikke er dimensioneret hertil.

Endelig vil en lånerafgift virke hæmmende på bibliotekernes bestræbelser for at komme i kontakt med den såkaldte »biblioteksfremmede« del af befolkningen. Erfaringsmæssigt

stiger biblioteksbenyttelsen med uddannelsesniveauet og dermed med social status. Det publikum, som mangler den uddannelsesmæssige og kulturelle motivering til biblioteksbenyttelse, befinder sig næsten udelukkende blandt de socialt ringest stillede i samfundet. Afgiften vil dermed have en indbygget social slagside, ikke bare på grund af, at folk fra lavere indkomslag vanskeligere kan betale en lånerafgift, men også fordi man dermed opstiller endnu en hindring for dette publikums biblioteksbenyttelse.

Nævnes må også de konsekvenser, som en afgift vil have for bibliotekernes udadvendte udlånsarbejde, som for en dels vedkommende har et socialt sigte, nemlig betjeningen af hospitaler, fængsler, kaserner og fabrikker. Dette arbejde vil blive vanskeliggjort.

Med henvisning til ovenstående samt til, at princippet om det vederlagsfrie udlån stort set følges i alle lande med et veludviklet folkebiblioteksvæsen og yderligere er knæsat i UNESCOs manifest om folkebiblioteker, kan jeg ikke anbefale, at biblioteksudlån belægges med en afgift.

NIELS MATTHIASSEN